

גיליון מס. 2786 * א' אלול תשפ"ג * 18 אוגוסט 2023

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

על הדרך / הפינה של דודו

חוק הלאום היהודי וחוק ביטול עילת הסבירות על הירך שלי

1. ואברהם זקן בא בימים; ויהוה ברוך את אברהם בכל ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המשל בכל אשר לו: שים נא ירך תחת ירכי, ואשביעך ביהוה אלהי השמים ואלהי הארץ:

2. העניין הזה של "שים נא ירך תחת ירכי" הוא סתום משהו. כמובן שאפשר לפרש זאת באופן מילולי, כלומר שם את ידו מתחת לירך. אבל אז אם נזכרים בביטוי "יוצאי ירכו, יוצאי חלציו" מבינים שמדובר במשהו אחר מירך. בשופטים פרק ח' כתוב "ולגדעון היו שבעים בנים יצאי ירכו, כי נשים רבות היו לו", ובנים ובנות כידוע לכל אינם יוצאים מהירך. וגם לא מהמצח כמו שאתנה נולדה ממצחו של אביה זאוס אבי האלים והאלות. ולכן עם כל הקושי התרבותי לדמיין את הסיטואציה המרגשת, צריך להבין שעבד אברהם לא באמת שם את ידו תחת ירכו של אברהם.

3. עכשיו, בני העם היהודי היום, כמו שאתם וודאי יודעים מניסיון אישי, אינם נוהגים בנימוס מופלג בתושבי האזור שקדמו להם כאביהם אברהם. ולכן לאחר שצאצאיו של אברהם שהיו נרדפים עד צוואר במשך רוב התקופות בהיסטוריה, זכו סופסוף לשוב אל הארץ ממנה באו ולהקים לעצמם מדינה משלהם. ולאחר שנים סוערות של מאבק עיקש, הם ישבו וכתבו לעצמם מגילה ובה זרחה שאיפתם לכך שהמקום הזה, שנברא מתוך להבות הכבשנים, יהיה אור ומופת לכל הגויים.

4. כן, אמרו לעצמם יוצאי ירך אברהם, המדינה הזאת שהקמנו תהא משתתה על יסודות החרות, הצדק והשלום לאור חזונם של נביאי ישראל; תקיים שוין זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין; תבטיח חפש דת, מצפון, לשון, חנוך ותרבות; תשמר על המקומות הקדושים של כל הדתות; ותהיה נאמנה לעקרונותיה של מגלת האמות המאחדות.

5. חלפו שנים ובארצו המובטחת של אברהם קם דור, יוצא ירכו של בנו של בן ציון, אשר לא ידע את מגילת העצמאות. והוא כתב לעצמו מגילה אחרת, את מגילת העצבנות והעליזנות.

ובמגילת העצבנות, המכונה גם חוק הלאום היהודי, ושכעת כבר נלוו אליו חוק עילת הסבירות וחוק הנבצרות, לא מוזכר עוד שוויון זכויות חברתי ומדיני לכל אזרחיה של הארץ ללא כל הבדל דת, גזע ומין. והמגילה החדשה איננה בכלל מגילה של אור, אלא מגילה של חושך לאומי גדול. מגילה של בושה גדולה למשפחת העמים הנאורים.

6. ולכן אני בא היום ללא מורא וללא משוא פנים ואומר בנימוס אופייני לעדה שלי - חוק הלאום היהודי, וחוק ביטול עילת הסבירות, וחוק הנבצרות כולם על הירך שלי!

דוד המלך בוכה | ניגד ליואב הנה המלך בכה

1. נדמה שכוחו הפואטי הגדול של המלך דוד מתגלה כאשר הוא מקונן על מותם של אלה שמתים בגללו. קשה להבחין בדיוק אם הוא עושה זאת משום שהוא יודע להתנתק מן הנסיבות שגרמו למות ולהתייחס אל עובדת המוות כשהיא טהורה משאלת אחריותו למותם של נשואי הקינה. או שאולי הוא עושה זאת כדי לכסות על מניעיו הנסתרים באמצעות פואטיקה נשגבת.

2. הפילוסוף הספרדי אורטגה אי גאסט כתב בשנת 1925 מסה על "דהה הומניזציה של האמנות" ובה הוא מתאר את הסצנה הבאה: ליד מיטתו של אדם גוסס נמצאים ארבעה אנשים. אשתו, כומר, עיתונאי ואמן. אורטגה אי גאסט בודק את מצבו של כל אחד מהם מול האדם הנוטה למות ואת יכולתו לתווך לנו את הסצנה.

3. מתברר שכל שהצופים קרובים יותר מבחינה אישית אל הנוטה למות כך יכולת התיווך שלהם קטנה. אשתו של הנפטר הפוטנציאלי כה מעורבת במתרחש וברגשותיה עד שיכולתה לתווך לנו מה קורה פחותה ביותר. הכומר שמעוניין להוציא ממנו ווידוי לפני מותו יכול לעשות זאת מעט טוב ממנה. העיתונאי מנסה לנסח את המתרחש כדיעה לעיתון ולכן הוא יעשה זאת טוב משניהם. אבל האמן יעשה זאת טוב מכולם משום שהוא איננו רואה אדם גוסס אלא קומפוזיציה המורכבת מאור וצל.

4. יכול להיות שדוד המלך הקדים את זמנו של אורטגה אי גאסט ועושה זאת מבלי שקרא את המסה שלו. ובכל מקרה, בשלושת המקרים שבהם דוד מקונן הוא מתגלה כמשורר עילאי. וכולם מתרחשים בשמואל ב'.

5. המקרה הראשון הוא מותם של שאול ויונתן אהוב נפשו של דוד. שדוד נלחם בהם כדי לרשת את שאול. אחרי נפילתם בהר גלבוע הוא מקונן את השורות שילוו אחר כך בעתיד הרבה חברים שלי אל קברם: צר לי עליך אחי יהונתן נעמת לי מאד נפלא אתה אהבתך לי מאהבת נשים. איך נפלו גבורים ויאבדו כלי מלחמה (שמואל ב א, יז-כז)

6. המקרה השני הוא מותו של תינוק החטאים שלו ושל בת שבע אשת אוריה. כאשר הוא מסביר לאנשי חצרו מדוע הוא מתנהג באופן הפוך. כל עוד התינוק היה חי הוא התאבל, משנודע לו דבר מותו הוא חותך את האבל וקם לרחוץ: ועתה מת למה זה אני צם האוכל להשיבו? עוד אני הלק אליו והוא לא ישוב אלי (שמואל ב יב כג). דוד, כמעט כמו כל אקזיסטנציאליסט טוב, מסמן את חץ הזמן השרירותי והבלתי הפיך "עוד אני הולך אליו והוא לא ישוב אלי". כמה נפלא.

7. המקרה השלישי מתרחש כאשר אבשלום בנו מורד בו, משתלט על פילגשי אביו (כלומר מסמן שהוא זכר האלפא החדש בעדר) אך לבסוף ניגף ונמלט על נפשו, עד שהוא נאחז בשערות ראשו בענפי האלה. שם כבר מצא אותו יואב בן צרויה שביד קשה משפד אותו בשלושה שבטים ומכה אותו אל החומש. נושאי כליו של יואב כבר מבצעים באבשלום וידוא הריגה, כראוי לנהלים הנוהגים בצבא הישראלי הכי מוסרי בעולם.

8. הוי כמה שדוד בכה. דוידים שלמים הוא בכה. וכמה פעמים שהוא מזכיר את עובדת היות אבשלום בנו האהוב, ומציין שוב ושוב את העובדה שהוא מת. הכול אצלו בא בכפולות. בבחינת פעמיים כי טוב, אם יותר להיות לרגע ציני: "בני אבשלום בני בני אבשלום, מי יתן מותי אני תחתיה אבשלום בני בני. ויגד ליואב הנה המלך בכה ויתאבל על אבשלום (שמואל ב יט א'ב)

9. אז נכון, אפשר אולי לראות את דוד כפוליטיקאי ציני, או אולי כמשורר שיודע להתנתק ולהתעלות מעל לרגשותיו כדי לגעת בנשגב. אך רק עובדה אחת נמצאת מעל לכלל האפשרויות, דוד היה משורר שהגיע לשיאו הפואטי כשהוא ניצב אל מול עובדת מותם של אנשים שהיו קרובים אליו מאוד, ושאהב אותם מאוד, למרות ואולי בגלל הנסיבות הקשות והמוות הקשה שאירע להם בגללו.

10. בתמונה 'מות אבשלום'. גובלן מהמאה ה-19 שהיה תלוי בחדר האוכל בארמונו של קרלוס השלישי, מלך ספרד.

בית כפר הנשיא

משתתף בצערו של מוטי בן אדיבה

עם פטירת אביו

מימון בן אדיבה ז"ל

המשפחה תשב שבעה בביתם בהרחבה ביום שני 21.8

בשעות 10:00 עד 17:00

• טר"ש וצל"ש

נתחיל עם הטר"ש (ציון נכשל! בוז!) לנהג הטנדר שיצא מחנייה בסנטר הגליל בראש פינה, קרוב לרכב שלי, ובעוד אני יושבת ברכב ומתכוננת להתניע, הוא פגע ברכב שלי מאחור. יצאתי מיד מהרכב, אבל הוא כבר נסע לדרכו.

הצל"ש מגיע לבחורה צעירה, שאפילו שכחתי לשאול את שמה. בשעה שאני בודקת את הנזק (לא גדול) היא מתקרבת אלי, תוך שהיא משוחחת בטלפון עם מישהי, ושואלת אם אני צריכה עזרה. אמרתי לה מה שקרה. היא אמרה לתוך הטלפון שבידה: אני אחזור אלייך עוד מעט, ואז נגשה לטפל בפגיעה, בידים מיומנות ובצפורניים ארוכות ומטופחות, הצליחה להכניס את החלק למקומו, "אבל", היא אמרה לי "את צריכה להדביק את זה כדי שלא יעוף לך".

שאלתי אותה איך היא יודעת לעשות את כל זה, והיא אמרה: "אבא שלי מוסכניק..." תודה לך בחורה יקרה – צל"ש.

• משחיז הסכינים

בילדותי, היה מגיע לרחוב בשכונה משחיז הסכינים. הייתה לו אבן משחזת עגולה וגדולה, אשר הסתובבה במהירות בראש מתקן גדול, ואשר הופעלה על ידי דוושת עץ ארוכה שהאיש היה מניע במהירות, על מנת לסובב את האבן המשחזת. כאשר הוא קירב את הסכין למשחזת, עפו גיצים. הוא לא נפגע מהגיצים כי היה חמוש במשקפיים בעלי זכוכית עבה, אשר הגנה על עיניו וגם על חלק מפניו. כל האמהות בשכונה היו יוצאות עם הסכינים והמספריים שבבית, והמשחיז היה משחיז אותם היטב, כך שישרתו את עקרות הבית למשך החודש או שניים הבאים, עד ביקורו הבא.

מאוחר יותר, היה פרנק ווטרמן ז"ל משחיז הסכינים והמספריים שלנו. הוא היה לוקח אותם למפעל, ושם משחיז אותם ומחזיר אלינו.

לפני כמה שבועות ראיתי ווטסאפ של מיכל אשחר ובו היא מודיעה שבנה, גיל משחיז סכינים, וניתן לפנות אליו. מכיוון שיש לי עניין

בטיפול תעסוקה מקומית, ומכיוון שהיה לי סכין שלא חתר עגבניות מבלי לעשות מהן רסק (זה המבחן של סכין חדה) החלטתי להביא את הסכין לביתם של משפחת אשחר. דפקתי בדלת, קולו של ילד ענה לי "כן", נכנסתי ושאלתי אם הוא משחיז הסכינים. הוא ענה בחיוב. מסרתי לו את הסכין.

הוא בחן אותה ואמר שלהשחזר אותה ייקח בערך 5 דקות. החלטתי שלא כדאי ללכת כל הדרך הביתה ובחזרה, והתיישבתי מול גיל, בן העשר. הוא הוציא את כל מכשיריו וגם קערת מים כדי להרטיב את האבן המשחזת (זוכרים את השיר "יש חור בדלי...") ושצריך מים כדי להשחזר את הסכין?), ובמשך 20 הדקות הבאות ישבתי מוקסמת מול הילד עם האצבעות העדינות, שנשארו שלמות בכל שלבי ההשחזה, והקשבתי לכל ההסברים שהוא נתן לי תוך כדי עבודה. מפעם לפעם הוא לקח דף נייר והניף מעליו את הסכין כדי לראות אם הנייר נחתך בקלות.

הסתיימה העבודה. שאלתי את גיל כמה אני חייבת לו והוא ענה: 3 ₪. אני חושבת, שגם בחישוב האינפלציה וההתייקרות בשבעים השנים האחרונות, אמא שלי שלמה יותר. אמרתי לגיל שאין לי 3 שקלים רק מטבע של 5 ₪, ולפני שהספקתי להגיד לו keep the change הוא ענה לי: "יש לי עודף!" חזרתי הביתה עם 2 שקלים בארנק, חיוך ענק על הפנים, ומיד הכנתי לי סלט!

• אסתר חיות

פרק בעברה של נשיאת בית המשפט העליון השופטת אסתר חיות, הוא הפרק שבו היא הייתה זמרת בלהקה צבאית.

אבל אני זוכרת אותה מפרק אחר בעברה כשופטת, כאשר הופעתי בפניה כעדה במשפט של מורה ב"עמק החולה" שתבעה מהביטוח הלאומי פיצויים על תאונה שהייתה לה, לטענתה, בנסיעתה לעבודה.

אסתר חיות, הייתה אז שופטת בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, כאשר התביעה התנהלה שם, משום מה. הגעתי לתל-אביב חיכיתי כמה שעות ובסופן עליתי לדוכן העדים. אמרתי לשופטת מה שידעתי על הנסיעה ההיא של המורה לבית הספר (זה לא היה יום שהיא הייתה משובצת במערכת, ולא יכולתי להעיד, שהנסיעה אכן הייתה לצורך העבודה).

בסופו של אותו היום פסקה לי השופטת, אסתר חיות, הוצאות (נסיעה ואבדן יום עבודה), אין לי מושג מה היא פסקה בתביעה עצמה. אבל אני התרשמתי מכך שהשופטת עניינית ומקצועית.

את מה שתפסוק אסתר חיות במשפטים הקרובים, אני אדע ואזכור עוד ימים רבים. ועוד ימים רבים אעריך את אומץ ליבה ואת ישרה המקצועי של נשיאת בית המשפט העליון בשנת תשפ"ג.

• לונדון לא מחכה לי? לונדון מחכה לכולם.

ברוב הערים הגדולות באירופה ניתן לראות הרבה מהגרים, הרבה אנשים בצבעים שונים בצורות עיניים שונות, לבושים במלבושים ומכוסים בצעיפים וכובעים שונים.

מההתרשמות שלי, לונדון קצת שונה. קודם כל הכמות: יושבים בקרון של הרכבת התחתית וכמעט לא תמצא שני אנשים אשר נולדו באותה הארץ. בין היושבים גם זוגות: היא נראית סינית או קוריאנית והוא לטינו-אמריקאי, או ספרדי, או מטרינידד.

בפעם הראשונה שהגעתי ללונדון, ישירות מדרום אפריקה, המראות האלה נראו לי כמעט לא טבעיים (תתפלאו לדעת איך שנתיים בדרום אפריקה של האפרטהייד גורמות לך להתרגל לכל מיני התנהלויות וחוקים חברתיים. מבחינתי זה היה השוק הגדול שלי בדרום אפריקה, מהר מידי התרגלתי, מהר מידי ראיתי את הדברים האלה כנורמות, שאמנם לא הסכמתי להן, אבל העין התרגלה...). וכשיום אחד ראיתי בפארק בלונדון ילדה בלונדינית חמודה, מובילה בחבל סוס שעליו רוכב ילד שחור עור, הבנתי פתאום שצריך לנער את הראש. זה היה לפני חמישים שנה.

כעבור כמה שנים גרנו בלונדון תקופה מסוימת. לילה אחד הגעתי לחדר המיון בבית החולים. המקום היה כמעט ריק והיה שקט, ואנשי הצוות הרפואי: רופאים ואחיות ישבו ופטפטו ביניהם. גם שם, ייתכן שלא היו יותר משני אנשים שנולדו באותה הארץ, והאווירה הייתה נינוחה ורגועה.

ומאז, בכל פעם שאני מגיעה ללונדון אני נהנית לראות את מגדל בבל הזה, אשר מדבר שפה אחת, וכולם אוכלים במסעדות של כולם וכולם נוסעים ביחד בתחבורה הציבורית, ולומדים ביחד בבתי הספר ומתחתנים ביניהם.

יש לזכור שמי שהיו פעם תושבי הקולוניות של האימפריה הבריטית הגיעו לבריטניה וקבלו אזרחות, ועל כן יש הרבה מאד אזרחים בריטים ממוצא הודי ופקיסטני למשל. וזהו אולי ההבדל הגדול בין לונדון לבין הערים הגדולות האחרות באירופה, שבהן הזרים הם מהגרים, ואילו בבריטניה הם אזרחים כבר כמה דורות.

הביקור האחרון שלי בלונדון חיזק אצלי את ההערכה לרבגוניות האנושית הזאת. מסתבר שאפשר גם לחיות ביחד.

שבת שלום

תמר וולפין

מיחזור, מיחזור ועוד מיחזור

בכפרינו הקטן גר פעם איש מיוחד, ואיננו עוד.
טומי "הכל יכול" עמית היה אוסף רהיטים שבורים, ברזלים,
ארגזי עץ, מגרות ועוד ועוד, והקים לנו "קניון" ליד המוסך.
טומי היה מתקן מכסא ועד מטאטא, מכין מפתחות - אלוף
המיחזורים.

זה היה פעם ואנחנו מתגעגעים אליו וממשיכים את דרכו: זורקים קרטונים
לקרטוניה, שמים בקבוקי פלסטיק בכלוב הגדול, עיתונים משליכים לפח הכחול,
זכוכית במיכל הסגול ובגדי ילדים בלב הקיבוץ.

בגדים ועוד דברי ערך/ שאין בהם ערך יותר - מניחים ליד הצריף של רג'י.
יום יום אני מגיעה ואוספת את השלל שהונח בפתח הצריף, ממיינת, אורזת
בשקיות גדולות ושולחת לנזקקים. חלק מהפריטים מועברים לאנשים גם פה
בקיבוץ.

היו לי עוזרים ועוזרות, אבל עכשיו הם עסוקים במשימות אחרות חשובות לא
פחות - עבודה, הפגנות, אירועי תרבות ומשפחה.
אני מרגישה נזקקת גם. אני זקוקה לעזרה בבירור הבגדים, הסדינים, המגבות
וכו', אריזתם, ואולי אפילו בבניית זולה מחוץ לצריף (בסיס הזולה כבר נבנה על
ידי עם פינת משחקים לילדים, פינת שתית מים ופינת אוכל לחתולים).
מי שיכול - שעה בשבוע יעזור לי לעזור לאחרים.

תודה רבה, רג'י

שרה מרקוסון 18.8

עדי פרנק 19.8

רואי איילון

ניתאי קורן 20.8

אורי עוזיאל 21.8

אהי אלף

שי עמר

עידו גרשמן 22.8

שירה דבולט

יובל דדוש 23.8

גור יניב

מזל טוב
לכרמל בן חורין ועומר ורדי
להולדת בנם הבכור

מאחלים לכם ולכל המשפחה
שפע של בריאות ונחת

סיפור לשבת

סיפור שמצאתי בפייסבוק, ורוצה לשתף:

אמא

אשתי מעודדת אותי לצאת עם אישה אחרת.

לפני זמן מה, התחלתי לצאת עם אישה אחרת. האמת, הרעיון היה של אשתי.

"אתה יודע שאתה אוהב אותה!" היא אמרה לי יום אחד, בהפתעה.

"החיים קצרים, תקדיש לה זמן..."

"אבל אני אוהב אותך, יקירתי".

"אני יודעת, אבל אתה אוהב גם אותה".

האישה האחרת שאשתי רצתה שאבקר, הייתה אמא שלי.

אלמנה כבר מספר שנים, שבגלל עבודתי והילדים, הייתי מבקר אותה רק מדי פעם.

באותו ערב התקשרתי אליה כדי להזמין לארוחת ערב וסרט.

"מה קרה? אתה בסדר?" שאלה.

אמא שלי שייכת לסוג האנשים שעבורם צלצול טלפון בשעות הערב המאוחרות זה רמז לחדשות רעות.

"חשבתי שיהיה נחמד לבלות מעט יחד, עניתי לה, שנינו לבד... מה דעתך?"

לאחר מחשבה קצרה, אמרה: "הייתי רוצה מאד..."

היה זה יום שישי, הייתי בדרכי אליה, אחרי העבודה, כדי לאסוף אותה.

הייתי עצבני, מן עצבנות שלפני פגישה... ולמען האמת, כשהגעתי לביתה, ראיתי שגם היא נרגשת מאד!

היא חיכתה לי בחוץ, לבושה במעיל הישן, השיער מסודר, והיא לבשה את השמלה שלבשה כשחגגה את יום הנישואין האחרון.

פניה צוחקות ומקרינות אור כמו מלאך.

"אמרתי לחברותי שאני יוצאת הערב עם בני והן היו מאד נרגשות", סיפרה לי כשנכנסה לרכב.

היינו במסעדה לא הכי מפוארת, אבל מאד ידידותית.

אמא נתמכה בזרועי, כאילו הייתה 'הגברת הראשונה של האומה'.

כשהתיישבנו, הייתי צריך לקרוא לה את התפריט. עיניה רואות רק את האותיות הגדולות. באמצע קריאת התפריט, הרמתי אליה את מבטי. אמא, ישובה בצד השני של השולחן, רק הביטה בי וחיוך נוסטלגי על שפתיה.

"כשהיית קטן, אני הייתי זו שקוראת לך את התפריט. אתה זוכר?"

"אז הגיע הזמן ליהנות. אפשר לי עכשיו להחזיר לך טובה", עניתי לה.

במהלך הארוחה הייתה לנו שיחה נעימה, שום דבר יוצא דופן, רק עדכנו האחד את השני על חיינו. דברנו כל כך הרבה, שאיבדנו את חוט השיחה.

"אני אצא איתך גם בפעם אחרת, אבל רק בתנאי שתרשה לי להזמין אותך", אמרה לי אמא.

כשהחזרתי אותה הביתה, הצטערתי להיפרד ממנה.

נתתי לה נשיקה, חיבקתי אותה ואמרתי לה כמה אני אוהב אותה.

"איך הייתה הפגישה?" רצתה לדעת אשתי כשחזרתי באותו לילה.

"מאד נעימה, תודה לך".

הבטתי בה אסיר תודה ואמרתי: "הרבה יותר ממה שחשבתי שזה יכול להיות!"

כמה ימים לאחר מכן, אמא נפטרה מהתקף לב.

הכל היה מהיר כל כך, שלא ניתן היה לעשות דבר.

לאחר זמן מה, קיבלתי מעטפה מהמסעדה בה התארחנו עם אמא באותו ערב.

במעטפה היה פתק ובו כתוב:

הארוחה שולמה מראש, הייתי כמעט בטוחה שלא אוכל להיות כאן, בכל מקרה שילמתי עבורך ועבור אשתך ...

אתה לעולם לא תוכל להבין מה היה אותו ערב בשבילי... אוהבת אותך אמא! .

באותו רגע הבנתי כמה חשוב להגיד בזמן 'אני אוהב אותך', ולתת ליקירינו את המקום שמגיע להם בחיינו.

שום דבר לא חשוב יותר בחיים, מאשר המשפחה.

תן להם מזמנך, כי הם לא יכולים לחכות.

אם אמא שלך עדיין בחיים . . . תעריך אותה!

אם לא . . . תיזכר בה!

אם יש לך אמא... וגם אם כבר לא, שלח את הסיפור הזה הלאה...

אולי מישהו ששכח מעט מהאדם הנפלא הזה, אמא, ייזכר ויגיב!

זכור תמיד - אומרים שאלוהים סולח, אבל הזמן לא סולח אף פעם. וגם אי אפשר להשיבו.

